

2014 ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

UPPLANDSSTIFTELSENS STYRELSE 2015

Från vänster: Sofia Spolander, Lenart Owenius, Anders Hedström, Pia Milton, Anders Pettersson, Anders A Aronsson, Björn Engström, Elisabeth Rosengren, Måns Wilhelmsson, Georg Olsson, Rebecca Ijäs, Håkan Collin, Linda Johansson, Jan Fredriksson, Hans Gustavsson och vd Björn-Gunnar Lagström. Saknas: Erik Pelling, Lars Skytt och Ingvar Nilfjord.

Styrelsen och verkställande direktören lämnar följande redovisning för räkenskapsåret 2014-01-01–2014-12-31. En fullständig verksamhetsberättelse finns på Upplandsstiftelsens hemsida och kan även rekvideras från kansliet.

MEDLEMMAR

Upplandsstiftelsens medlemmar är Landstinget i Uppsala län och länets kommuner: Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

ÅRSSTÄMMA

Ordinarie årsstämma hölls den 8 maj i Uppsala Konsert och Kongress UKK. Stämman beslutade att årsavgiften för år 2015 skulle räknas upp med 3 procent utöver tidigare års avgift på 22,95 kr per invånare för landstinget respektive kommunerna.

STYRELSE, ARBETSUTSKOTT, VD OCH PERSONAL

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie

Christian Sonnenstein (M) ordf. Uppsala
Sigbrit Arfwedson (FP) 1:e vice ordf. Uppsala
Anders Hedström (MP) 2:e vice ordf. Uppsala
Siv Godberg (M) Uppsala
Jan Fredriksson (C) Fjärdhundra
Ellinor Karlström (KD) till den 8 maj
Rebecca Ijäs (KD) Knivsta från den 8 maj
Erik Pelling (S) Uppsala
Lars Skytt (S) Skutskär
Elisabeth Rosengren (V) Tierp

SAMM ANFATTNING AV VERKSAMHETEN

Ersättare

Kurt Johansson (M) Enköping
Susanne Larsson (M) Uppsala till 8 maj
Christina Sääf (M) Uppsala från den 8 maj
Hans Gustavsson (C) Österbybruk
Lena Lundberg (FP) Knivsta
Lisa Walén (KD) Enköping från den 8 maj
Ewa Johansson (S) Tobo
Anders Pettersson (S) Tärnsjö
Leif Hagelin (S) Bålsta
Pernilla Malmer (MP) Uppsala

Presidiet har samtidigt utgjort arbetsutskott. Ledamöter var Christian Sonnenstein, Sigbrit Arfwedson med Lena Lundberg som ersättare och Anders Hedström med Erik Pelling som ersättare.

Verkställande direktör har varit Jan Lundqvist fram till 20 maj då han ersattes av Björn-Gunnar Lagström. Stiftelsen hade vid årets slut 19 tillsvidareanställda och 4 visstidsanställda i olika projekt och arbetsmarknadsåtgärder, varav sammanlagt 8 var kvinnor. När deltider omräknas till heltid har stiftelsen haft 18,6 årsarbetare.

ÄNDAMÅL

Enligt stadgarna ska stiftelsen vara ett för kommunerna och landstinget gemensamt organ för fritid och naturvård. Våra insatser ska vara av regionalt intresse och inte ersätta kommunernas verksamhet.

Stadgarna anger vidare att allmänhetens friluftsliv ska underlättas och stimuleras genom att stiftelsen köper eller arrenderar mark som i lämplig omfattning planläggs och förses med anläggningar. Exempel kan vara strövstigar, badplatser, campingplatser och stugbyar. För att bevara och skydda den uppländska naturen och landskapsbilden kan många typer av insatser vara aktuella. För att skydda natur kan markförvärv eller inträngsersättning krävas. Utredningar om åtgärder inom t.ex. vattenvård kan bli aktuella, liksom projekt i syfte att värna och vårda hotade arter och miljöer.

ÅRETS VIKTIGASTE HÄNDELSER

- Upprustningen av Rullands camping och Ängskärs camping och havsbad färdigställdes. Anläggningarna är i gott skick.
- Naturskyddsföreningen överlämnade fastigheten Idön 1:1 och 2:1 som gåva till stiftelsen. Fastigheten ligger på södra Gräsön och omfattar ca 180 ha gammal skog, ängsmarker och vattenområde.
- Samtal fortsatte med Fortifikationsverket angående stiftelsens möjligheter att förvärva huvudön Björn i Björns skärgård, Tierps kommun. En preliminär överenskommelse finns.
- En viktig del i stiftelsens arbete med folkhälsa är att erbjuda besöksmål i naturen. Ett nytt 5-årigt avtal träffades med kommunerna om samarbete för utveckling av besöksvänliga smultronställen.
- Fem nya smultronställen iordningställdes under året.
- En överenskommelse träffades med primärvården som innebär att stiftelsens utflyktsprogram presenteras på TV-skärmar i väntrummen runt om i länet.
- Ett nytt samarbete mellan stiftelsen, Skärgårdsstiftelsen och Världsnaturfonden WWF inleddes med syftet att värna kulturlandskapet och våtmarker i kust- och skärgårdslandskapet.
- Stiftelsen genomförde och avslutade ett mycket omfattande restaureringsarbete av ett femtontal biologiskt rika ängs- och hagmarksområden. Ersättning erhöles från Jordbruksverket.
- En betydande restaurering av det värdefulla kulturlandskapet på Tedarön i Enköpings kommun genomfördes. Betesdjur finns åter på ön.
- Samverkansprojektet med Fortum AB fortsatte med syfte att sköta utvalda miljöer som älvängar och svämskogar längs Dalälven samt främja strömvattenlevande fisk.
- Ett nytt projekt startades i samarbete med Sportfiskarna och flera länsstyrelser med syftet att åtgärda kustmynnande vattendrag och våtmarker. Projektet stöds ekonomiskt av Havs- och vattenmyndigheten.
- Ett 3-årigt samarbete mellan Heby kommun och Upplandsstiftelsen startade i januari 2014 med syftet att utveckla naturskoleverksamhet i Heby kommun.
- Utflyktstipsen på hemsidan och i applikationen Naturtipset

för smarta telefoner har utökats, vilket tillsammans med informationen vid Biotopia är en viktig friskvårdssatsning. En app för Upplandsleden färdigställdes.

- Stiftelsens vd Jan Lundqvist gick i pension och efterträddes av Björn-Gunnar Lagström som ny chef från och med 20 maj 2014.
- En omorganisering av stiftelsens ledning genomfördes. Ny friluftslivschef är Karolina Vessby och ny som naturvårdschef är Frida Hermanson.

ANLÄGGNINGAR

Stiftelsen äger tre campinganläggningar och en stugby. Byggnaderna med omgivande marker och besöksanordningar är i gott skick.

Vid *Rävstens stugby* tillträdde nya arrendatorer från och med 1 januari.

Vid *Gräsöbadens bad & camping* har stiftelsen ett 25-årigt arrendeavtal med kyrkan varav 16 år återstår. Anläggningen är uthyrd och verksamheten drivs enligt planerna.

Ångskärs havscamping drivs av nya arrendatorer fr.o.m. 2014. Omfattande renoveringar av kök, matsal och receptionsutrymmen har genomförts under året.

Rullsands havsbad & camping har genomgått en omfattande upprustning som färdigställdes under året. Från och med 1 april drivs anläggningen av nya arrendatorer.

NATUROMRÅDEN

Upplandsstiftelsen förvaltar 39 naturområden, varav 24 är naturreservat och ett kulturresevat. Nitton av områdena ägs helt eller delvis av stiftelsen. Övriga områden förvaltas på uppdrag eller arrenderas. Sammanlagt förvaltar stiftelsen närmare 7 500 ha mark- och vattenområden varav 3 500 ha är mark.

I stiftelsens områden finns ca 550 ha betesmark som sköts med syftet att bevara biologisk mångfald och ett öppet kulturlandskap.

En viktig del i vårt arbete är att göra naturområdena tillgängliga för besökare. I så gott som alla områden finns parkeringsplats, informationstavlor, stängselgenomgångar, stigar och rastplatser.

I flera områden finns även badplatser, eldstäder, vindskydd och fågeltorn. I de områden som är smultronställen görs extra insatser för att dessa ska bli mer attraktiva och intressanta att besöka.

15 tillsynsmän står för en stor del av den löpande skötseln.

Life-projektet *Mälarens inre skärgård* som pågått 2009–2014 har medfört extra resurser för arbete med restaurering, tillgänglighet och information i Kalmaränsländet, Wik och Norra Björkfjärden.

I *Bredforsens naturreservat*, Tierps kommun, har restaureringen av 30 ha älvängar och strandskogar på Gässön genomförts med stöd från landsbygdsprogrammet och Fortums miljöfond.

Under året har siktgator gränsmarkeringen förstärkts i naturreservatet *Fageruddsåsen* i Enköpings kommun. Nya informationstavlor har kommit på plats och en eldstad samt parkering har rustats. Reservatet återinvigdes i september.

I *Gräsö gårds naturreservat*, Östhammars kommun, färdigställdes en informationsbyggnad och en handikappanpassad toalett.

I naturreservatet *Kallrigafjärden*, Östhammars kommun, fortsatte hävdn av strandängar, skogsbeten och hagmarker på drygt 100 ha.

En ny eldstad med vedförråd har iordningställt i naturreservatet *Kalmarnäs*, Håbo kommun. Verksamheten vid naturskolan fortsatte och stiftelsens tillsynsman har tillsammans med lärare handlett skolklasser i bl.a. praktisk naturvårdande röjning.

En ny stigslinga för personer med funktionsnedsättning har anlagts i naturreservatet *Granåsen*, Håbo kommun

Under året togs beslut om bildande av *naturreservatet Svanhusskogen* vid Vällen. I det nya reservatet som omfattar 380 ha ingår det tidigare (1995) bildade reservatet Ola samt marker som kommit till.

Vid Rotskär hävdas sju hektar slätteräng som huvudsakligen ägs av Älvkarleby kommun. Informationen i området har utvecklats.

Stiftelsen arrenderar ett 16 hektar stort område vid Dalälven av Bergvik Skog AB. Under året restaurerades hagen genom friställning av ekar och uppsättning av stängsel. Högstubbar av björk har också skapats för att bl.a. gynna vitryggig hackspett. Åtgärderna finansierades via Landsbygdsprogrammet.

UPPLANDSLEDEN

Upplandsledens 40 mil sträcker sig genom hela länet. Stiftelsens huvudmannaskap och tillsyn över Upplandsleden är av avgörande betydelse för ledens kondition och standard. Det krävs kontinuerligt underhåll, vilket utförs av respektive kommun i samverkan med föreningar.

- Under året avslutades en inventering av leden gällande spänger, vindskydd, eldstäder, broar, ledmarkeringar och informationstavlor. 40 mil har inventerats, totalt på leden finns det 1 200 m spänger och 800 stigstolpar.
- Stiftelsen har tagit initiativ och levererat underlag till Gröna kartan 1:50 000 över Västerleden mellan Härjarö och Siggefora. Kartan är efterfrågad och beräknas bli klar under våren 2015. Stiftelsen har också medverkat vid framtagande av Vandringsboken *Vandra Upplandsleden* som beräknas komma ut 2015.
- På stiftelsens hemsida har Upplandsledens startsida besökts av 6 826 unika besökare.

NATURSKOLA – BARN/UNGDOM

Upplandsstiftelsens naturskoleverksamhet omfattar hela länet och har sin geografiska bas på Uppsala Naturskola i Hammarskog. Tonvikten läggs på att sprida utomhuspedagogikens idéer till skolor och förskolor i länet. Detta görs främst genom att ta fram pedagogiskt material och ordna kurser, träffar och olika arrangemang. Stiftelsen har haft som mål att få i gång naturskoleverksamhet i alla kommuner.

Naturskolor finns i sex av länets åtta kommuner.

Verksamheterna i Älvkarleby och Östhammars kommuner har upphört.

- Upplandsstiftelsens naturskoleverksamhet verkar tätt samman med Uppsala naturskola.
- Håbo kommuns naturskoleverksamhet har sin bas i Kalmarnäs, ett naturreservat som ägs av stiftelsen. De flesta av kommunens klasser kommer dit och får en heldag ute, på tema som passar gruppen och årstiden.
- Östhammars teknik- och naturskola hade full verksamhet fram till och med våren.
- Vid Eda naturskola i Knivsta kommun leds arbetet av Eda lägergårdsförening med stöd från kommunen och stiftelsen.
- I Heby bedrivs naturskolan i form av ett 3-årigt projekt. Parter i projektet är bl a Gröna Kunskapshuset, Heby kommun och stiftelsen.
- Arbetet med att kartlägga vilka naturområden som skolor och förskolor i Uppsala använder, har fortsatt under året. Rapporten beräknas vara klar i början av 2015.
- Under året har många särskolor varit i kontakt med naturskolan. En föreläsning för drygt 100 lärare och två kursdagar har hållits speciellt för lärare från särskolan.

- Allmänheten har under året kunnat komma till naturskolan sista söndagen i varje månad på öppet hus.
- Länet skolor kan söka ekonomiskt stöd till utomhuspedagogik vid den egna skolan. 16 skolor sökte i år bidraget varav 12 fick stöd.

FRILUFTSLIV OCH FOLKHÄLSA

Stiftelsen arbetar för att stimulera till ökat friluftsliv och därmed bidra till en bättre folkhälsa. Ett mål är att det ska vara lätt att komma ut i naturen. Ett viktigt verktyg är vår verksamhet Smultronställen i naturen, där vi tillsammans med kommunerna pekar ut, kvalitetssäkrar och sprider information om bra utflyktsmål. Genom marknadsföring och aktiviteter arbetar vi för att nå allmänheten. Upplandsleden är en viktig del i stiftelsens folkhälsoarbete.

Smultronställen i naturen drivs i samarbete med kommunerna Heby, Håbo, Knivsta, Uppsala, Tierp, Älvkarleby och Östhammar.

- Fyra invigningar av smultronställen genomfördes under året: Stormossen, Östa stränder och Österbo fåbodar i samarbete med Heby kommun och Nora församling, samt Rotskärsängen i samarbete med Älvkarleby kommun.
- Ny information har tagits fram till Strömabadet, Rossholm, Grönlundsbacken, Fågelsundets naturstig, Tegelsmora, Stormossen, Östa stränder och Österbo fåbodar.

Upplandsstiftelsen stödjer Biotopia, biologiskt museum i Uppsala. Stiftelsen har en anställd naturvägledare på Biotopia. Genom stiftelsens engagemang tillhandahålls och sprids naturinformation för hela länet. Under året har Biotopia haft 87 000 besökare. Under 2014 har Biotopia genom samverkan med stiftelsen bland annat:

- Varit informationsnav för *Utflyktsprogrammet*. Biotopia har skött kontakten med deltagande föreningar, satt ihop programmet och marknadsfört aktiviteterna via hemsidan, Facebook, UNT/guiden och väntrums-TV. I år innehöll programmet fler aktiviteter än någonsin, totalt 96 st.
- Genom samarbete med Kultur och bildning och Upplands lokaltrafik (UL) kan skolklasser genom *Kulturbussarna* åka gratis till Biotopia och aktiviteter arrangerade av naturskolorna i länet.
- *Appen Naturtipset* ger vägledning ut i länets natur. I appen finns i dag 129 olika naturområden presenterade. Vid årsskiftet hade den laddats ner totalt ca 19 000 gånger.
- Stiftelsen har drivit nätverket *Samverkan för tillgänglig natur*

som har haft fyra träffar under året i samverkan med HSO, Länsstyrelsen, Uppsala kommun m.fl.

- Den tillgängliga stigen vid *Kvarnkojan* invigdes som avslutning på ett LONA-projekt i samarbete med Handikapporganisationernas samarbetsorgan i Håbo kommun.
- Arbetet för ökad tillgänglighet för allmänheten till *Hummelfjärden* i Öregrund har fortsatt.
- Leader projektet *Hälsans väg* avslutades. En förstudie inför en cykelväg längs väg 255 mellan Uppsala och Knivsta har tagits fram.
- Stöd till utvecklingsgruppen vid Vansjön har skett genom besök och produktion av informationsmaterial.
- Ekonomiskt stöd har delats ut till elva olika friluftslivsprojekt
- Friluftspriset för år 2014 tilldelades OK Linné för verksamheten *Hittaut.nu*.

NATURVÅRD I LANDMILJÖER

Stiftelsens naturvårdsarbete har bedrivits i samverkan med många parter och med omfattande extern finansiering från Världsnaturfonden WWF, EU, staten, Landsbygdsprogrammet, Fortum m.fl.

Stiftelsen verkar för fredande av biologiskt värdefulla marker samt marker för friluftsliv genom förvärv eller andra former av överenskommelser. Områden med både höga natur- och friluftslivsvärden prioriteras.

- En preliminär överenskommelse har träffats mellan stiftelsen och Fortifikationsverket om förvärv av ön Björn i Björns skärgård, Tierps kommun
- Naturskyddsföreningen överförde ägandet av två fastigheter på Idön i Östhammars kommun till stiftelsen via ett gåvobrev. Fastigheterna ingår i Idöns naturreservat och innefattar även Åpskärr.
- Samtal om ett långsiktigt skydd av biologiskt rika marker kring Linnéstigen i Jumkil fortsatte med markägare och Uppsala kommun.

Samverkansprojektet med Fortum AB pågick under året. Arbetet har varit inriktat på älvängar och svämskogar längs Dalälven samt att främja strömvattenfisk som harr. Projektet stöds av Naturskyddsföreningen och finansieras via medel från miljömärkt el. Även Bergvik Skog AB har som markägare deltagit i projektet.

Samarbetet med Naturskyddsföreningen utvecklas med ambi-

tionerna att påtagligt förstärka miljöerna för vitryggig hackspett utmed Dalälven.

Stiftelsen fortsätter det gemensamma arbetet med Holmen Skog AB inom projektet *Länna Eklandskap*.

Inom stiftelsens arbete i Mälardalensregionen har bl.a. följande genomförts:

- Ett större gravfälts- och Natura 2000-område vid Ekeby-Ånge har restaurerats och gjorts tillgänglig med nya grindar, stängsel och parkering.
- Samarbete med föreningen Dalbyvikens vänner, markägare och Uppsala kommun kring utveckling av viken och strandängar vid Dalbyviken.

Det mångåriga samarbetet med Världsnaturfonden WWF fortsätter i projekt Roslagshagar med bl.a.:

- Uppföljning av områden som fått stängselbidrag har slutförts. Resultatet visar att 89 % av de totalt 96 områden (940 ha) som stängslogs betas fortfarande.
- Restaureringar har avslutats under året för de 9 områden som tidigare beviljats restaureringsstöd, bl a: Östra Tvärnö, Glupudden, Gruvskäret, Söderboda, Flottskär, Björkängssand och Röngrund. Ytterligare 5 områden beviljades restaureringsstöd kring årsskiftet och alla områden har restaurerats under året, bl.a.: Rossholm, Gräsö gård, Grönö strandäng och Hästhagen på Tvärnö. Samtliga områden har slutredovisats.
- Skötsel av ängar och hagar har genomförts på arrenderade marker. Områdena hyser de hotade arterna sköldbaggar på krissla, mnemosynefjäril, gotlandssäfferotplattmal och ängsskäreplattmal.

Ett nytt landskapsprojekt kallat Rikare Skärgårdslandskap har startats under året i samarbete med WWF, stiftelsen och Skärgårdsstiftelsen. Syftet är att restaurera våtmarker samt vattendrag för att främja biologisk mångfald bl.a. ökad fiskreproduktion.

Stiftelsens arbete med åtgärder för hotade arter är av betydelse för att gynna ett antal av länets missgynnade arter och miljöer. Fokus ligger på arter som finns i stiftelsens naturområden eller projektområden. Insatserna har finansierats genom stiftelsens budget, Världsnaturfonden WWF, Naturvårdsverkets medel för Åtgärdsprogram för hotade arter samt restaureringsstöd från Landsbygdsprogrammet. Prioriterade grupper är bl.a. fjärilar knutna till ängs- och hagmarker, skalbaggar som lever på gamla träd och i död ved, hackspettar i naturskogar, kustfåglar samt marksvampar som växer i s.k. kalkbarrskogar.

NATURVÅRD I VATTENMILJÖER

Arbetet med att restaurera våtmarker och kustmynnande vattendrag har fortsatt för att förbättra produktionen av fisk och den biologiska mångfalden.

- En våtmark vid Kavarö, söder om Öregrund, har restaurerats för att gynna fisklek. Den färdigställs under 2015.
- Åtgärder har genomförts i Olsbäcken i Älvkarleby kommun för att förbättra miljön för främst fisk.
- Inmätningar och planer för återskapande av våtmarker har tagits fram för flera kustnära objekt, bl.a. Gölarna i Älvkarleby kommun, Nedansjö i Tierps kommun, ett våtmarksområde i Tvärnö naturreservat samt Måsjön i Älvkarleby kommun.
- Biotopvårdande insatser för att främja lek- och uppväxtmiljöer för fisk i Lövörsgräset i Kallrigafjärden har följts upp med goda resultat.
- För sjunde året i följd provfiskades Fyrisån sedan den nya fiskvandringssvågen vid Islandsfallet i centrala Uppsala öppnades.
- Märkning av asp i Fyrisån, Funboån och Örsundaån fortsatte under 2014.
- Arbetet med restaurering av värdefulla vattenmiljöer i Vansjön–Nordsjön i Heby kommun har fortsatt. Samverkan sker med kommunen och lokala intressenter.
- I samband med provfiske i Knivstaån och Enköpingsån under våren hölls två fiskdagar för barn och allmänhet för att visa upp livet i vattnet.

INFORMATION

Informationen på hemsidan hålls ständigt aktuell. Viss information finns även på engelska och tyska. Drygt 103 000 unika besökare har besökt hemsidan.

Internetadressen www.smultronstallen.nu har länkats till stiftelsens hemsida.

Appen Naturtipset för smarta mobiler finns för nerladdning på Appstore och Androidmarket. Drygt 19 000 nerladdningar har skett fram till i december 2014. Appen Upplandsleden lanserades under året och har haft ca 5 000 nedladdningar.

På vår Facebooksida Naturtipset ger vi utflyktstips varje vecka. Årsskriften för år 2014 har titeln *Vatten och våtmarker*.

Två nyhetsbrev har sänts per e-post till cirka 800 personer inom en målgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstemän inom kommunerna och landstinget samt myndigheter och föreningar.

EKONOMI

Stiftelsens intäkter var 29,8 mkr. Av detta hänför sig 15,7 mkr till medlemmarnas årsavgift samt 14,1 mkr från projektbidrag och försäljning, arrenden, skogsavverkning med mera från egna områden. Medel till projekt utgör en stor post som kommer från Världsnaturfonden WWF, EU, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Fortum AB, Sportfiskarna m.fl. Totala kostnaderna var 31,8 mkr, varav 2,0 mkr i avskrivningar. Årets resultat, efter disposition av eget kapital, är ett underskott på 1,9 mkr. I kostnaderna på året ingår en engångsavsättning om ca 2,7 milj kr som avser en oreglerad pensionsinbetalning.

Vi vill understryka betydelsen av not 5. Där redovisas de stora ekonomiska insatser som stiftelsen gjort i förvärv av naturskogsområden, men som inte avspeglas i det bokförda värdet av stiftelsens tillgångar eftersom dessa investeringar direktavskrivs.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet av stiftelsens verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

STYRELSEN FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA

att årets resultat balanseras i ny räkning.

Brusheneflock i våtmark. Foto Pär Eriksson

RESULTATRÄKNING

	Not	2014	2013
Intäkter			
Årsavgifter		15 696	15 316
Vinst vid avyttring av byggnader och mark		0	0
Övriga intäkter	1	14 096	15 979
Summa intäkter		29 792	31 295
Kostnader			
Personalkostnader	2	-14 091	-15 044
Övriga kostnader	3	-15 706	-13 552
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4, 6	-1 996	-2 722
Summa kostnader		-31 792	-31 318
Rörelseresultat		-2 000	-23
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		23	36
Valutakursvinster		0	13
Valutaförluster		-32	-13
Räntekostnader		-68	-140
Summa resultat från finansiella investeringar		-78	-104
Resultat före disposition av eget kapital		-2 078	-127
Värdesäkring av grundfond		17	-8
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år	7	200	830
Vinst vid avyttring av byggnader och mark	7	0	0
Årets resultat		-1 861	695
Alla belopp i tkr.			

	Not	2014	2013
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader	4	27 246	26 398
Mark	5	738	739
Maskiner och inventarier	6	995	1 547
Summa materiella anläggningstillgångar		28 979	28 684
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar		568	5
Summa finansiella anläggningstillgångar		568	5
Summa anläggningstillgångar		29 547	28 689
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 039	933
Övriga kortfristiga fordringar		1 186	1 188
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 173	4 223
Summa kortfristiga fordringar		6 398	6 344
<i>Kassa och bank</i>		1 019	1 042
Summa omsättningstillgångar		7 417	7 386
Summa tillgångar		36 964	36 074
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	7		
<i>Eget kapital</i>			
Grundfond		5 481	5 498
Balanserad vinst eller förlust		-492	-1 188
Årets resultat		-1 861	696
Ändamålsbestämda medel		11 317	11 517
Summa eget kapital		14 445	16 523
Avsättningar för pensioner		2 698	0
Summa avsättningar		2 698	0
Långfristiga skulder			
Långfristiga förutbetalda intäkter		324	336
Summa långfristiga skulder		324	336
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder till kreditinstitut		7 405	6 756
Leverantörsskulder		4 488	3 988
Övriga kortfristiga skulder		399	0
Aktuella skatteskulder		0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		7 205	8 471
Summa kortfristiga skulder		19 497	19 215
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		36 964	36 074
Ställda säkerheter			
Fastighetsinteckningar		0	0
Ansvarsförbindelser	8	Se not	Se not

NOTER

Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftelsens årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Fordringar har tagits upp till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt. Materiella anläggnings-tillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda nyttjandetiden. Följande avskrivningstider tillämpas: Byggnader komponentavskrivning 5–30 år. Inventarier, verktyg, installationer 5–11 år.

Not 1. Övriga intäkter (tkr)	2014	2013
Hysesintäkter/arrenden	1 480	3 806
Avverkning	369	290
Löneersättning/lönebidrag	438	958
Projektstöd/-bidrag	8 184	5 867
Övrigt (sålda varor och tjänster till bl.a. Länsstyrelsen mm.)	3 625	5 058
Summa övriga intäkter	14 096	15 979

Not 2. Antal anställda samt personalkostnader (tkr)

Anställda		
Kvinnor	8	9
Män	15	18
Totalt	23	27
Årsarbetare		
Kvinnor	6,9	8,30
Män	11,7	13,60
Totalt	18,6	21,90

Löner och ersättningar har uppgått till:

Styrelsen och verkställande direktören	925	899
Övriga anställda	7 686	10 114
Totala löner och ersättningar	8 611	11 013
Sociala avgifter enligt lag och avtal	2 427	3 146
Pensionskostnader	399	580
Utbetald FÅP inkl. SLP	23	
Engångsavsättning FÅP inkl. SLP	2 698	
Engångsåterbetalning pensionsbolag	-294	
Övriga personalkostnader	228	305
Summa personalkostnader	14 091	15 044

Stiftelsens pensionsåtaganden tryggas av Landstinget (LF § 42/1987)

Not 3. Övriga kostnader (tkr)

Fastighetsunderhåll	4 226	2 463
Övrig fastighetservice	121	175
Hyra lokaler	747	508
Bilhyra/bilpoolen/bensin	356	635
Marknadsföring och information	321	303
Revision	65	94
Övriga konsulter	2 839	1 466
Tele och porto	151	197
Bidrag	1 858	1 799
Övriga kostnader Rullsand	222	2 906
Övrigt (köpta varor och tjänster såsom projektkostn. och ekonomiadm. mm.)	4 800	3 761
Summa övriga kostnader	15 706	14 307

Kostnaden fastighetsunderhåll består av konto 6240 Underhåll byggnader och anläggningar samt konto 6250 underhåll/skötsel mark/växt/djur.

Av kostnaden på 4 226

Hänförligt till externa projekt	3 369
Egna ansvar	857
4 226	

Rullsand drivs i extern regi fr o m 2014-04-01.

Not 4. Byggnader (tkr)

Objekt	Årets		Årets		Årets		Bokfört värde 2014-12-31	
	Investerat t.o.m. 2013	Årets försäljning/ investeringar	Investerat t.o.m. 2014	Avskrivning t.o.m. 2013	Årets avskrivningar	Årets försäljning/ utrangering		Avskrivning t.o.m. 2014
Ekholmen/Härjarö	910		910	-199		-34	-233	677
Lilla Landskär	215		215	-19		-7	-26	189
Rullsand	27 246	205	27 451	-12 048		-810	-12 858	14 593
Ängskär	7 773	2433	10 207	-4 417		-277	-4 694	5 513
Gräsöbaden	13 943		13 943	-9 684		-309	-9 993	3 949
Rävsten	8 570		8 570	-6 230		-212	-6 442	2 127
Båtforstorpet	639		639	-462		-32	-494	145
Lingnåre	34		34	-12		-2	-14	21
Upplandsleden	72		72	-36		-4	-40	33
Summa byggnader	59 403	2 638	62 041	-33 107		-1 687	0 -34 794	27 246

Taxeringsvärden 2014 för fastigheter uppgår till 47 546 tkr.

Not 5. Mark (tkr)

Objekt	Investerat	Årets	Investerat	Invest.bidrag	Nedskrivning	Bokfört värde
	t.o.m 2013	investeringar	t.o.m. 2014	t.o.m. 2014	t.o.m. 2014	2014-12-31
Ängskär	540		540			540
Rävsten	100		100			100
Pansarudden *)	7 720		7 720	-3 100	-4 620	0
Bredforsen *)	3 760		3 760	-1 585	-2 175	0
Kallriga *)	3 306		3 306	-1 400	-1 906	0
Gåsholmen *)	1 657		1 657	-800	-857	0
Långnäset *)	1 623		1 623	-800	-823	0
Ola *)	4 012		4 012	-1 958	-2 054	0
Skaten/Rångsen *)	1 480		1 480		-1 480	0
Kalmarnäs *)	1 846		1 846	-900	-946	0
Oxhagen *)	835		835	-475	-360	0
Hagalund *)	495		495		-495	0
Båtforstorpet *)	212		212		-212	0
Lingnåre *)	691		691	-315	-376	0
Ekholmen	950		950		-852	98
Torslundagropen *)	89		89		-89	0
Kroppsjön *)	4 914		4 914	-2 025	-2 889	0
Fageruddsåsen *)	69		69		-69	0
Björns skärgård *)	14		14		-14	0
Källarberget *)	565		565		-565	0
Idön *)		0	0	0	0	0
Summa mark	34 879	0	34 879	-13 358	-20 783	738

*) Flera av stiftelsens markköp avser naturskogsområden vilka avsatts som naturreservat. Eftersom inget skogsbruk får bedrivas där och områdena inte rymmer några byggnader så saknar de ekonomiskt värde. I balansräkningen har värdet för dessa områden därför skrivits ned till noll. Stiftelsen har som framgår ovan investerat 34,9 mkr i dessa områden, varav 13,4 mkr är bidrag från Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

) Fastigheterna Östhammar Idön 1:1 och 2:1 har under år 2014 erhållits i gåva från Svenska Naturskyddsföreningen.

NOTER

Not 6. Maskiner och inventarier (tkr)

Objekt	Investerat t.o.m. 2013	Årets investeringar	Årets försäljning/utrangering	Investerat 2013/aktiverat 2014	Investerat t.o.m. 2014	Avskrivning t.o.m. 2013	Årets avskrivningar	Årets försäljning/utrangering	Avskrivning t.o.m. 2014	Bokfört värde 2014-12-31
Gemensamt	713	66			779	-501	-107		-609	170
Rullsand anläggning	421		-91		330	-182	-36	53	-165	165
Rullsand resultatenheter	985		-463		522	-194	-55	137	-112	410
Ängskär	27		-27	0	0	-27	0	27	0	0
Gräsöbaden	375				375	-250	-41		-291	85
Rävsten	952	55			1 007	-798	-59		-857	150
Roslagsfisk	16				16	0	-2		-2	14
Life/Mälaren (projekt)	140				140	-131	-9		-140	0
Summa inventarier	3 630	120	-581	0	3 170	-2 083	-309	217	-2 175	995

Not 7. Eget kapital (tkr)

	Grundfond	Balanserad vinst/förlust	Ändamålsbest. medel	Årets resultat	Summa
Ingående balans	5 499	-1 188	11 517	695	16 523
Resultat 2013 före disposition av eget kapital		695		-695	0
Resultat 2014 före disposition av eget kapital				-2 078	-2 078
Resultatdisposition *)			-200	200	0
Värdesäkring grundfond	-17			17	0
Utgående balans	5 482	-493	11 317	-1 861	14 445

*) Utnyttjande av ändamålsbestämda medel 2014 enligt styrelsebeslut avser punkt tre nedan.

Upplandsstiftelsens ändamålsbestämda medel

- 1) Reservfond för i första hand naturvård enligt stadgarna § 8
- 2) Ändamålsbestämda medel för investeringar och bidrag till projekt inom naturvård och friluftsliv enligt styrelsebeslut 2005-12-15 (från försäljning av skog i Härjarö)
- 3) Ändamålsbestämda medel enligt extrastämmans beslut 2007-01-11 (användning enligt stadgarna)

Vid försäljningen av Härjarö camping sattes en miljon kronor av försäljningslikviden in på spärrat konto i Handelsbanken. Det råder i dagsläget en oklarhet om hur villkoren i depositionsavtalet kan uppfyllas och därmed en osäkerhet om de spärrade medlen kommer att tillfalla köpare eller säljare.

Not 8. Ansvarsförbindelse

12 Landstinget i Uppsala län administrerar delar av Upplandsstiftelsens pensioner. Enligt ett avtal från november 2003 mellan Landstinget och stiftelsen står Landstinget för stiftelsens samtliga pensionskostnader till och med år 2001. Det innebär att pensionsåtgärderna upparbetade före år 2002 belastar landstinget och åtaganden därefter stiftelsen. Stiftelsen har under år 2014 avsatt 2 697 535 kr för Förmånsbestämd Ålderspension (FÅP) i balansräkningen. Stiftelsen har under år 2014 även debiterats för utbetalda sådana pensioner.

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Vi har reviderat årsredovisningen för Upplandsstiftelsen för år 2014.

STYRELSENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsd i Sverige. Det innebär att vi planerat och utfört revisionen för att med rimlig säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga

avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR SAMT STADGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Upplandsstiftelsen för år 2014.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Uppsala den 9 april 2015

Knut Rexed

Roger Thelander

Foto: Gillis Aronsson

STIFTELSENS NATUROMRÅDEN

Tabellen visar naturområden där Upplandsstiftelsen är engagerad. I regel innebär det att stiftelsen är markägare samt ansvarig för områdenas långsiktiga utveckling. I några fall äger stiftelsen inte marken. Av tabellen framgår den kursförändring som skedde under 1980-talet, från köp av områden där fritidssyftet var det klart dominerande, dvs. bad- och campingplatser, stugbyar, vandringsleder till köp av naturområden med vård och bevarande av naturen som dominerande syfte. Dessutom har fyra fritidsområden sålts: Sånka bad och camping 1996, Skattmansöådalen skidanläggning 1998, Sågarbo stugby 2001 och Härjarö camping 2011. Under år 2005 såldes 185 ha av skogen i Härjarö. Observera att de angivna årtalen enbart visar stiftelsens första engagemang. I några fall har investeringar och ytterligare markköp gjorts vid flera senare tillfällen. Särskilt stora investeringar gjordes åren 1990–1996 i Rullsand, Gräsöbaden och Härjarö samt i Rullsand och Ängskär 2010–2012.

År	Namn	Areal totalt (ha)	varav land (ha)	Natur- reservat	Hus (antal)	Camping- platser	Stug- bäddar
<i>Naturområden, med och utan anläggningar</i>							
1974	Härjarö	1000	335	x	9	--	--
1974	N Björkfjärden	290	23	x	--	--	--
1975	Gräsöbaden	--	--	--	11	300	20
1976	Rullsand	--	--	x	23	264	78
1979	Ängskär	333	95	x	6	60	12
1982	Rävsten	200	57	--	22	--	101
1985	Pansarudden	300	300	x	--	--	--
1990	Långnäset	140	70	x	--	--	--
1991	Kallriga	1215	408	x	--	--	--
1993	Ola	255	254	x	--	--	--
1994	Skaten-Rångsen	2270	270	x	--	--	--
1995	Gåsholmen	25	24	x	--	--	--
1996	Kalmarnäs	376	76	x	--	--	--
1998	Båtförstorpet	1	1	--	2	--	10
1999	Kroppsjön (intill Ola)	218	218	(x)	--	--	--
1999	Bredforsen	410	210	x	--	--	--
2001	Oxhagen	47	47	x	--	--	--
2002	Hagalund	35	35	x	--	--	--
2004	Torslundagropen	5	5	x	--	--	--
2004	Lingnåre*	34	34	x	1	--	--
2009	Fageruddsåsen	8	8	x	--	--	--
2012	Källarberget	35	15	(x)	2	--	4
2014	Idön	180	100	x	--	--	--
Summa		7377	2585		76	624	225

*) kulturresevat

År	Namn	Areal totalt (ha)	varav land (ha)
<i>Områden, till vilka stiftelsen enbart bidragit ekonomiskt</i>			
1990	Linnéstigen, Jumkil	14	14
1994	Hågadalen-Nåsten	285	285
1998	Fageröns naturreservat		
<i>Andra insatser av investeringskaraktär</i>			
1980	Upplandsleden		
1980	IP Skogen		
1983	Kanotleder		
2004	Honolulukojan		
<i>Övriga områden som stiftelsen förvaltar/arrenderar</i>			
1996	Jungfruholm	2	2
1975	Gräsöbaden naturmark	20	20
2002	Wiks naturpark	36	36
2005	Gräsö gård naturreservat	310	285
2006	Tvärnö naturreservat	96	86
2008	Granåsens naturreservat	33	33
2008	Aspbo naturreservat	27	27
2009	Broborg	15	15
2009	Badplats Strömaren		
2009	Torn vid Vendelsjön		
2010	Wiks strandäng	7	7
2011	Rötskär	7	7
2012	Nöttbo	16	16

Förklaringar

Foto: Johan Persson

UPPLANDSSTIFTELSEN bildades 1972 för att *underlätta och stimulera allmänhetens friluftsliv* samt *verka för bevarande och skydd av den uppländska naturen*. Medlemmar är landstinget och kommunerna i Uppsala län. Kansliet ligger i Uppsala vid Kungsgärdet center. Besöksadress är S:t Johannesgatan 28 G.

På vår hemsida www.upplandsstiftelsen.se får du mer utförlig information under huvudrubrikerna

Om oss,
Naturtipset,
Friluftsbete,
Naturskola,
Naturvård,
Våra naturområden,
Kontakta oss gärna.
Telefon 018-611 62 71.

NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

Box 26074, 750 26 Uppsala
info@upplandsstiftelsen.se
www.upplandsstiftelsen.se
www.smultronstallen.nu